

Výroční zpráva Muzea města Brna za rok 2005

Muzeum města Brna je jako ostatní muzea odbornou institucí, která má specifické, nezastupitelné poslání v procesu uchovávání a zprostředkování kulturních hodnot jako nezbytného předpokladu pro zajištění skutečné prosperity společnosti a její civilizační konkurenceschopnosti. Toto poslání spočívá v tom, že muzeum umožňuje realizaci zvláštního poznávacího a hodnotícího vztahu ke skutečnosti tím, že vybírá (selektuje), uchovává (tezauruje) a prostřednictvím vědeckého zpracování a prezentace zprostředkovává (komunikuje) hmotné autentické doklady vývoje přírody a společnosti. V případě Muzea města Brna jsou jimi doklady historického, stavebního a uměleckého vývoje města Brna případně Moravy, včetně NKP hrad a pevnost Špilberk a NKP vila Tugendhat.

Muzeum tyto doklady vybírá, uchovává a třídí na základě souvislostí mezi nimi a na základě vztahů mezi nimi a původním prostředím, z něhož byly získány, aby se staly muzejními sbírkami. Zprostředkováváním či interpretací informací uložených ve sbírkách muzejní povahy muzeum dosahuje účelu, pro který je zřizováno, tj. naplňování uvedeného poslání, které se realizuje prostřednictvím odborných činností v oblasti sbírkotvorné, tezaurační a prezentační, do nichž byly v Plánu činnosti na rok 2005 rozpracovány úkoly jednotlivých pracovišť Muzea města Brna a v nichž spočívalo v roce 2005 hlavní těžiště jeho práce.

1. Oblast sbírkotvorná se ve sledovaném období vedle klasických akvizic do sbírek zaměřila podle jednotlivých speciálních historických disciplín zastoupených v Muzeu města Brna na některé výzkumné aktivity:

Archeologické pracoviště bylo vzhledem k dosavadnímu personálnímu a technickému vybavení schopno realizovat vlastní záchranné archeologické výzkumy pouze v minimálním rozsahu včetně dohledu a vyhodnocení archeologických situací zastižených v souvislosti se stavební činností v areálu NKP Špilberk. Těžiště jeho práce spočívalo především v dokončování zpracování nálezových souborů z předchozích starších výzkumů, jakými byly Starobrněnský klášter, Stará radnice, Husova ul. a lucemburské hrobky. Vedle toho pracoviště udržovalo kontakty s externími archeologickými vědeckovýzkumnými pracovišti působícími v regionu a registrovalo jejich činnost výzkumnou i v oblasti archeologické památkové péče, z níž však, vzhledem k platné legislativě a nejasněné majetkoprávní povaze archeologických nálezů, nebylo prozatím možno získávat přírůstky do sbírek. Rozsáhlou heuristikou ve vlastních sbírkách a zejména ve sbírkách jiných muzeí a dalších institucí byla zahájena příprava velké výstavní akce plánované na rok 2006 věnované 700. výročí vymření panovnického rodu

Přemyslovců v roce 1306. Na této výstavě pod názvem „Sága moravských Přemyslovců“ muzeum úzce spolupracuje s Vlastivědným muzeem v Olomouci.

Pracoviště historie se zaměřilo na heuristiku v archivních i sbírkových fondech, která souvisela zejména s přípravou výstavy k 200. výročí bitvy u Slavkova „Pamatují Napoleona. Brno v době napoleonských válek“. Vedle toho zahájilo výzkum na tématu „Hnutí Mladá Itálie“ a pokračovalo ve výzkumu dějin Špilberku v období raného novověku se zřetelem k plánované expozici „Zbrojnice“. Vedle toho rovněž pokračoval výzkum problematiky prvního a druhého odboje včetně dokumentace pamětních desek a v neposlední řadě studium sbírek v jednotlivých sbírkových kolekcích související s jejich odborným zpracováním (textil, církevní a cechovní památky, zbraně, domácnost, fotosbírka).

Také pracoviště uměnovědné spojovalo svoje výzkumné aktivity především s výstavními akcemi muzea. Vedle již uvedené výstavy k napoleonskému výročí, kde svým příspěvkem „Výtvarné umění v období kolem roku 1805“ spolupracovalo s pracovištěm historie, šlo o výstavu a katalog k výstavě malířského díla M. Šimordy a o výstavu „Z brněnské malby šedesátých let“. Heuristikou v pozůstalosti architekta Jiřího Krohy, uložené jak ve sbírkách muzea tak i v rodině autora, započala příprava velkého projektu „Jiří Kroha (1893-1974) – architekt, malíř, designer, teoretik v proměnách umění 20. století“ zahrnující retrospektivní výstavu výtvarné tvorby umělce a reprezentativní publikaci, pro kterou byl sestaven autorský tým z předních našich i zahraničních odborníků a získání zahraniční partneri (Architekturzentrum Wien a Muzeum Architektury Wrocław). Realizace projektu je plánována v roce 2007. Pro publikační účely byly zkoumány barokní univerzitní teze v uměleckých sbírkách muzea.

Pracoviště dějin architektury a urbanismu se věnovalo výzkumu brněnské meziválečné architektury, kde nejvýznamnějším tématem bylo pokračování a dokončení grantového úkolu „Výzkum a odborné zhodnocení díla architekta Arnošta Wiesnera v letech 1919 – 1939“. V rámci řešení tohoto projektu byly shromážděny veřejné a soukromé archivní prameny, dobová a soudobá literatura zabývající se sledovaným tématem, souběžně probíhal výzkum dochovaných objektů v terénu, z nichž byla pořízena fotodokumentace. Jeho výstupem byla kromě závěrečné zprávy předložené vypisovateli grantu – Ministerstvu kultury ČR, také výstava „Architekt Ernst Wiesner“ a významný autorský podíl na publikaci „Ernst Wiesner 1890-1971“ vydané v ediční řadě Spolku Obecní dům. Vedle toho na uvedeném pracovišti pokračoval terénní výzkum a soupis archivních materiálů meziválečné interiérové tvorby brněnských nábytkových firem, dokumentace soudobé architektonické činnosti projekčních ateliérů a stavebních firem a studium archivních materiálů včetně dokumentace nálezů v rámci zpracovávání stavebně-historického vývoje NKP hrad Špilberk.

K výzkumné činnosti muzea se připojilo také samostatné pracoviště vila Tugendhat svou spoluúčastí na grantovém úkolu, jehož řešitelem je Národní památkový ústav - územní odborné pracoviště Ostrava a který je zaměřen na systematickou dokumentaci, vědecké zhodnocení a metodiku památkové ochrany stavebního fondu 20. století. V rámci uvedeného úkolu byla zpracovávána vilová architektura Masarykovy čtvrtě a Černých Polí a získaných poznatků bylo využito i při přípravě publikace „Slavné brněnské vily“ za současné koordinace celého autorského týmu. Další plánovanou badatelskou činností pracoviště, související s budováním studijního a dokumentačního centra, jež měla spočívat v postupném shromažďování veškerých dostupných našich a zahraničních archivních materiálů i publikací a v excerpci domácí i zahraniční odborné literatury k rodině a vile Tugendhat, k rodině a vile Löw-Beerů a k architektovi L. Miesovi van der Rohe, bylo nutno výrazně redukovat vzhledem k dlouhodobé nepřítomnosti příslušného odborného pracovníka. Tuto činnost, jejímž cílem je v delším časovém horizontu položit základ a nastínit koncepci i provoz informačního, studijního a dokumentačního centra moderní brněnské architektury při NKP vila Tugendhat, bude možno hlouběji rozvinout až v následujícím období.

Samostatným okruhem činnosti odborných pracovníků všech sbírkotvorných pracovišť muzea byl podíl na rozvoji internetové encyklopedie dějin Brna, na němž se podíleli v rámci širšího okruhu spolupracovníků z řady dalších brněnských institucí. Do stávajících sekcí byla průběžně doplňována historická data a fotodokumentace čerpaná z archivního a dalších výzkumů.

2. Oblast tezaurační obsahovala činnosti převážně standardního charakteru spočívající v evidenci přírůstků do sbírek v I. i II. stupni evidence, v pokračování postupného převodu sbírkové evidence do počítačových databází v programu DEMUS, v pravidelné aktualizaci dat muzejních „podsbírek“ v Centrální evidenci sbírek vedené Ministerstvem kultury ČR. V rámci odborného zpracovávání fondu fotoarchivu došlo k vyčlenění negativů, pozitivů a pohlednic sbírkové povahy, jejich zaevidování do sbírkové evidence a k zápisu do „CES“. Provedeny byly periodické inventarizace vybraných částí jednotlivých „podsbírek“, spojené v některých případech s předáním novým správcům depozitářů. V rámci péče o stav sbírek probíhalo pravidelné sledování mikroklimatických podmínek v depozitářích. Došlo také k dílčím přesunům s cílem zlepšení uložení některých kolekcí v rámci stávajících depozitářů, celkově se však do současného stavu uložení sbírek muzea stále negativně promítá odsunutí termínu dokončení nových depozitářních prostor v objektu jihozápadního bastionu. Jasnější perspektiva dokončení jeho výstavby v dohledné době se objevila až v samém závěru roku.

Pro perspektivní řešení problémů s uložením zejména archeologických sbírek, sbírky lapidária a nábytku v provizorních a nevyhovujících prostorách na hradě Špilberku a v nouzových prostorách pronajatého objektu v Žabovřeskách, které se zejména zde jeví jako velmi naléhavé, pokračovalo již navázané konkrétní jednání s vedením Technického muzea v Brně o možnostech převodu jednoho z objektů bývalých kasáren v Řečkovících do vlastnictví statutárního města Brna pro účely jeho následné adaptace na moderní depozitáře, které však dosud nebylo ukončeno. Těmto problémům byla věnována také značná pozornost ze strany zřizovatele Muzea města Brna. Uskutečnilo se několik návštěv členů Rady města Brna jak v prostorách uložení sbírek na Špilberku, v objektu v Žabovřeskách i v rozestavěném jihozápadním bastionu, tak také pro srovnání v nových depozitářích Moravské galerie v Brně a v uvedeném objektu v areálu býv. kasáren v Řečkovících.

Se současným uložením sbírek, které nastolilo otázku adekvátního využívání hradu Špilberku Muzeem města Brna vůbec, do jisté míry souvisí značné zneklidnění jak mezi zaměstnanci muzea, tak i v široké veřejnosti, vyvolané jednou z návštěv uvedených představitelů zřizovatele v provizorních depozitářích v jižním křídle hradu, která se uskutečnila v polovině roku. Při prohlídce těchto prostor bylo konstatováno, že jejich využití jako muzejní depozitáře (či skladiště) je nevhodné a vzhledem k jejich kvalitě je žádoucí zpřístupnit je pro charitativní, humanitární a kulturní účely. Dále bylo kritizováno nepřehledné uložení sbírek, neexistence požární signalizace, vlhké prostředí a v některých případech zpochybněna sbírková hodnota uložených předmětů. Evidentně vznikl dojem nedostatečné péče o sbírky a celkového nepořádku, aniž by bylo vzato v úvahu vysvětlení příčin tohoto stavu, zejména to, že jižní křídlo hradu dosud neprošlo rekonstrukcí a že zde uložené sbírky čekají na své definitivní řádné uložení v jihozápadním bastionu. Výsledky této návštěvy, která souvisela s úvahami některých představitelů zřizovatele o vhodnějším a především ekonomicky výhodnějším způsobu využívání části hradu, našly mimořádný ohlas v médiích a spolu s nepřesnou interpretací těchto úvah ve smyslu přeměny hradu na hotel přivodily bouřlivou odezvu u veřejnosti, polemiky v tisku, interpelaci ministra kultury, které dolehly až do zahraničí (Itálie). Situace se pomalu zklidňovala až po několika měsících avšak do konce roku bez jednoznačného závěru.

Restaurátorsko-konzervátorské pracoviště provádělo konzervaci vybraných sbírkových předmětů z historických i umělecko-historických sbírek zejména exponátů výstav. Největší objem konzervovaných a restaurovaných sbírkových předmětů tvořily exponáty výstavy „Pamatují Napoleona“. Pokračovalo rovněž laboratorní zpracovávání archeologického materiálu z výzkumů v předešlých letech včetně konzervace dřevěných trámů roubení středověké stud-

ny objevené na nám. Svobody. Z finančních důvodů muselo být upuštěno od restaurování soch O. Schweigla, dodavatelsky ale bylo provedeno restaurování obrazů rakouských umělců 19. století, obrazů z fondu vedut, sbírkových předmětů z fondů textilu, plakátů, plánové dokumentace ad.

Nadále pokračoval postupný přenos (digitalizace) některých sbírek ikonografické povahy (obrazový fond starého umění, sbírka grafiky a kresby, plánová a fotografická dokumentace architektury) na CD disk, který usnadní jejich badatelské využívání a vyloučí nežádoucí manipulaci s originály sbírkových předmětů.

3. Oblast prezentační činnosti muzea reflektovala svými výstavními akcemi některá významná výročí uplynulého roku, výsledky výzkumných aktivit odborných pracovníků a přinesla několik výstav moderního i současného výtvarného umění. V převážné většině šlo o výstavy z vlastních muzejních sbírek.

Za stěžejní výstavu v době hlavní sezóny, jíž Muzeum města Brna přispělo k 200. výročí bitvy u Slavkova, lze považovat titul „Pamatují Napoleona. Brno v době napoleonských válek“. Cílem výstavy bylo podat obraz města Brna a života v něm v průběhu napoleonských válek (od konce 18. stol. do druhé dekády 19. stol.) s dopady, které napoleonské války a dvojitá francouzská okupace (1805 a 1809) městu a jeho okolí přinášely. Výstava byla založena především na autentických muzejních, obrazových i archivních dokladech. Na její přípravě a realizaci se podílelo pracoviště historie a uměnovědné pracoviště spolu s pracovištěm restaurátorsko-konzervátorským.

K 60. výročí konce II. světové války byla připravena výstava „Nikdy více! John Heartfield v boji proti nacismu“ z kolekce fotomontáží, které umělec osobně vybral pro prostor bývalé barokní kaple na Špilberku, znesvěcené úpravami v nacistickou svatyni. Dílo, vzniklé ještě před vypuknutím druhé světové války, citlivým, účinným a neurážejícím pohledem Němce – antifašisty zobrazuje historii vzniku nacismu a ukazuje, čeho byla tato totalitní ideologie schopna a co válce předcházelo.

K „výročním“ výstavám lze přiřadit také podíl Muzea města Brna na výstavě věnované významným událostem Třicetileté války před 360 lety, kterou uspořádalo pod názvem „Die Schweden vor Wien 1645“ Bezirksmuseum Brigittenau ve XX. okresu města Vídně. Tento příspěvek muzea poukázal na velký význam vítězství obléhaného Brna nad švédskými vojsky pro záchranu císařské Vídně před švédskou okupací.

Výstava „Architekt Ernst Wiesner“ byla jedním z výstupů výše uvedeného dvouletého grantového úkolu, věnovaného dílu této jedné z nejvýznamnějších osobností moderní brněn-

ské architektury. Ukázala zásadní podíl Wiesnerovy tvorby na vzniku a vývoji moderně orientované brněnské architektury a interiéru především dvacátých let minulého století, kdy zejména svými ranými díly architekt vytvořil nejen základ, z něhož mohly vyrůstat nové koncepce, principy i formální prostředky a na kterém mohli stavět další tvůrci, ale položil také spolehlivé základy pro rozvoj Brna jako moderního velkoměsta.

Souborná výstava malířského díla Miroslava Šimordy představila průřez tvorbou od nejstarších kreseb a obrazů až po současné práce tohoto umělce, jenž působí od roku 1949 v Brně a patří ke generaci významných brněnských malířů, jejichž profil se utvářel v 60. a 70. letech 20. století. Výstava, doplněná katalogem, byla dokladem toho, že v námětech města, které v jeho tvorbě převládají, brzy dosáhl osobité strukturální malby na pomezí abstrakce.

„Z brněnské malby šedesátých let“ měla název výstava čtyř brněnských malířů Bohumíra Matala, Bohdana Laciny, Jánuše Kubíčka a Petra Navrátila, která prezentovala nejlepší díla těchto autorů ve sbírce moderního umění Muzea města Brna a postihla společné rysy tvorby těchto umělců charakteristické pro brněnské kulturní klima 60. let.

Svoje díla, jimž dominují skleněné objekty a plastiky konstruované ze skleněných částí ale i užité sklo, zejména mísy a vázy, na Špilberku pro brněnské publikum vystavil Jiří Šuhájek, žák prof. Stanislava Libenského, jeden z nejvýraznějších českých sklářských výtvarníků, jejichž tvorba je světově nejuznávanějším oborem našeho soudobého výtvarného umění.

Cyklus tradičních vánočních výstav výtvarného umění zaměřeného na dětského diváka byl tentokrát věnován dílu brněnského sochaře, ilustrátora a rovněž autora mnoha pohádek, Aloise Mikulky, jehož tvorba se pohybuje mezi dětským, naivním a lidovým výtvarným projevem originálně umocněným poetickou imaginací a svérázným humorem. Mnoho příznivců – včetně dětí – si získal knižními ilustracemi, které vycházely v nakladatelství Blok (je držitelem i několika cen). Své náměty rovněž realizoval v dřevěných a kamenných plastikách i nástěnných malbách.

Jako doprovodné akce ke kulturním programům Brněnského kulturního léta na hradě Špilberku se v jeho prostorách uskutečnily výstavy „Shakespeare ve fotografii. Fotografie z letních shakespearovských divadelních představení“ a „Výtvarníci k VI. mezinárodnímu hudebnímu festivalu 2005 (kresby, grafika, plastika)“.

Převzatou byla také výstava „Od jantaru k euru“ byla založena na dokumentačním materiálu, který poprvé u nás ve velké podrobnosti ukázal záměr, vznik a vlastní zavedení jednotné evropské měny. Byly vystaveny také mince a bankovky jednotlivých zemí Evropské unie. Další z převzatých výstav „Vamberecká krajka“ měla za cíl představit mladší generaci historii

vamberecké krajky a její možnosti využití v současném životním stylu a také získat prostřednictvím projektu nadace NROS a České televize „Pomozte dětem“ finance pro dětské domovy.

Mezi výstavními aktivitami Muzea města Brna nelze vynechat ani putovní výstavu o vile Tugendhat, která pokračovala ve Spojených státech amerických a to na univerzitě v Bozeman (stát Montana) a prostřednictvím honorárního konzula ČR pro stát Texas byla prezentována v Gerald D. Hines College of Architecture University v Houston. Z dalších uskutečněných jednání se rýsuje možnost přemístit výstavu ještě do měst Venice nebo Sarasota (stát Florida) a do Atlanty (stát Georgia). Muzeum se také podílelo na evropském turné druhé verze výstavy, kterou organizovalo Brněnské kulturní centrum v Rakousku v Sankt Pölten a ve Vídni. Jiná varianta výstavy o vile Tugendhat, připravená s vydatnou pomocí muzea Nadací vila Tugendhat, proběhla v Knihovně Jiřího Mahena a v sídle Jihomoravské plynárenské a.s. v Brně.

Nedílnou součástí prezentačních aktivit Muzea města Brna byly také jeho stálé expozice na hradě Špilberku a v Měnínské bráně, kde byla aktualizována stálá výstava „Brána času“, dále k nim patřil i návštěvnický provoz v NKP vila Tugendhat a Špilberk, v celém jeho areálu včetně kasemat, barokní lékárny a rozhledny. Pokračovaly také programy dětské archeologické dílny v Měnínské bráně a programy k výstavám v Dětské dílně na Špilberku včetně přípravy a realizace pracovních sešitů k výstavě „Pamatuj Napoleon“ a k výstavám výtvarného umění A. Mikulky, které se staly novým prvkem v edukativní činnosti muzea. Prohloubila se spolupráce se školami i dalšími organizacemi a byl uspořádán tradiční seminář pro učitele k výstavám a expozicím. Ve spolupráci s Centrem volného času Lužánky se muzeum opět účastnilo akce Bambiriáda.

Z důvodů dlouhodobé nepřítomnosti příslušného odborného pracovníka bylo nutno výrazně redukovat hlavní úkol samostatného pracoviště vila Tugendhat v rámci jeho prezentační činnosti, spočívající v zahájení systematického budování studijního a dokumentačního centra vily Tugendhat zřízením prozatímní „badatelný“. Tuto činnost, která by se měla v budoucnu stát „základním kamenem“ nového informačního, studijního a dokumentačního centra moderní brněnské architektury, bude možno rozvinout až v následujícím období.

Novým prvkem v prezentační činnosti, který se setkal až s nečekaným zájmem široké veřejnosti, se stala Brněnská muzejní noc probíhající v rámci celostátního Festivalu muzejních nocí. V Brně se uskutečnila 20. května jako součást programu festivalu Brno město uprostřed Evropy a Muzeum města Brna na ni, podobně jako všechna ostatní brněnská muzea a galerie, připravilo vedle nočních prohlídek svých expozic a výstav na Špilberku a v Měnínské bráně svůj vlastní bohatý program. Muzeum se rovněž prezentovalo v rámci Pražské muzejní noci v Národním muzeu v Praze.

S úspěchem se setkala také víkendová doprovodná akce s názvem Napoleon na Špilberku připravená k výstavě „Pamatují Napoleona“ a věnovaná dětem s cílem přiblížit období počátku 19. století, ve kterém se odehrála bitva u Slavkova. Ve spolupráci s Agenturou REX byl na západní kurtině hradu vytvořen dobový vojenský tábor s vojáky v dobových uniformách. Součástí akce, která byla dvakrát reprízována, byly i různé soutěže a dovednosti.

Na Špilberku byly v letní sezóně opětovně oživeny prohlídky hradu vystoupeními Skupiny historického šermu REX a dalších podobných souborů na Letní scéně. V této souvislosti je nutno uvést také společenské a kulturní akce festivalu Brno město uprostřed Evropy včetně ohňostrojného grandfinále mezinárodní soutěžní přehlídky ohňostrojů „Ignis brunensis“ a Dne Lucemburků, Noční hradní slavnost a také akce Brněnského kulturního léta, na nichž se muzeum jako spolupořadatel vedle hlavních pořadatelů (reklamní agentura SNIP, Brněnské kulturní centrum, Státní filharmonie Brno a agentura Amneris) organizačně opět významně podílelo.

Na veletrhu cestovního ruchu Regiontour 2005 v Brně počátkem ledna se muzeum propagovalo na stánku Asociace muzeí a galerií ČR jako reprezentant jihomoravských muzeí.

V rámci prezentační oblasti činnosti muzea je nutno zmínit i pravidelnou aktualizaci jeho WWW stránky a zahájení práce na jejím novém designu.

K prezentační činnosti muzea lze přiřadit i cyklus čtyř přednášek a jedné vycházky na téma NKP Špilberk, který připravilo ve spolupráci s Kulturním a vzdělávacím střediskem U tří kohoutů na první kvartál uplynulého roku.

V rámci publikační a ediční činnosti kromě publikování výsledků výzkumné a odborné práce jednotlivých odborných pracovníků muzea vyšel v podobě elektronické publikace sborník příspěvků z odborné konference „Přelom 19. a 20. století – období vzniku městských muzeí“, konané jako součást akcí ke 100. výročí muzea v roce 2004. Podařilo se rovněž zajistit vydání brožur o Měníské bráně a o barokní lékárně kláštera brněnských alžbětinek, katalogy k výstavám M. Šimordy a Z brněnské malby 60. let. Do závěrečného stádia se dostala dlouholetá příprava zásadního monografického díla o znojemské rotundě. K výstavám Pamatují Napoleona, J. Šuhájka a A. Mikulky byly vydány doprovodné tiskoviny. Celkově muzeum vydalo 19 titulů.

Naproti tomu se muzeu nepodařilo v uplynulém roce zajistit podmínky, zejména finanční, pro uskutečnění záměru obnovit vydávání svého odborného periodika - Forum Brunense, ačkoliv příspěvky autorů již byly z velké části shromážděny. Bude proto věnovat velkou pozornost tomuto úkolu v nadcházejícím období.

Vedle vlastních publikačních počínů muzeum spolupracovalo s dalšími subjekty na vydání publikací „Bomby nad Brnem. Zpráva o leteckém bombardování města Brna v letech

1944 a 1945“, „Slavné brněnské vily“ a elektronické publikace „Jánuš Kubíček. Kompletní soupis díla malíře a grafika Jánuše Kubíčka“.

V rámci jeho prezentačních aktivit navštívilo Muzeum města Brna v roce 2005 celkem 125.313 návštěvníků. Ve srovnání s předchozím rokem, kdy muzeem prošlo 118.287 návštěvníků, jde o mírný vzestup (o 7.026 osob).

Mezi návštěvníky byla jako každoročně i řada prominentních osobností a diplomatických zástupců, mezi jinými:

- Prof. arch. Jan Tabor (spolupracovník arch. Zahy Hadid), Vídeň, Rakousko, vila Tugendhat, 21.1.
- Dr. Theodor Flank – Tugendhat, Sao Paulo, Brazílie, vila Tugendhat, 19.2.
- Dr. Ing. arch. Frank (přední evropský architekt), Belgie, vila Tugendhat, 9.3.
- velvyslanec Indické republiky J. E. pan P. S. Raghavan, Špilberk, 17.3.
- velvyslanec Ukrajiny v Praze J. E. pan Ivan Kuleba, Špilberk, 25.3.
- prof. Dr. Daniela Hammer – Tugendhat, Vídeň, Rakousko, vila Tugendhat, 26.3.
- Dr. Ruth Guggenheim – Tugendhat s manželem Zwi Guggenheimem, Zürich, Švýcarsko, vila Tugendhat, 26.3
- Paní Beáta Rajská, ČR, vila Tugendhat, 4.4.
- primátor města Charkova Volodymir Shumilkin s doprovodem, Špilberk – královská kaple, kasematy, 13.4.
- Prof. Dr. Barry Bergdoll, Columbia University, New York, USA, vila Tugendhat, 23.4.
- Dr. Rita Reis - Světový památkový fond, USA, vila Tugendhat, 26.4.
- pan Herm Janssen, náměstek starostky města Utrecht s delegací města Utrecht, Nizozemí, vila Tugendhat, 28.4.
- architekt Xaver de Geyter (přední evropský architekt), Belgie, vila Tugendhat, 29.4
- konzul velvyslanectví Kubánské republiky v Praze pan Alex Gonzales, Špilberk – rozhledna, královská kaple, kasematy, 5.5.
- zemský rada Dkfm. Vinzenz Hoflinger v čele delegace města St. Pölten a Spolkové země Dolní Rakousko, vila Tugendhat, 11.5.
- pan Dinu Bumbaru - předseda ICOMOS, Kanada, vila Tugendhat, 15.5.
- pan Kristian Kerber (přední světový fotograf), Francie, vila Tugendhat, 26.5.
- velvyslankyně Norského království v Bratislavě J. E. paní Brit Lovseth a manželka velvyslance Norského království v Praze paní D. Raeder, Špilberk, královská kaple, kasematy, vila Tugendhat, 1.6.
- manželka soudce Evropského soudního dvora a člena Sněmovny lordů lady Slynn of Hadley, Špilberk, expozice Žalář národů, kasematy, 22.6.
- pan Masami Takayama, ředitel dokumentačního centra Ludwiga Miese van der Rohe, Chicago, USA, vila Tugendhat, 23.6.
- pan Ralf Bock, předseda Rakouské Loosovské společnosti, Rakousko, vila Tugendhat, 25.6.
- paní Magdalena Kožená (přední světová operní pěvkyně), vila Tugendhat, 28.6.
- Dr. Veronika Sinková v čele delegace Ministerstva práce a sociálních věcí, Praha, ČR, vila Tugendhat, 29.6.
- velvyslanec Indické republiky v Praze J.E. pan P.S.Raghavan s delegací, vila Tugendhat, 7.8.

- paní Blanka Matragi (světová módní designérka), Libanon, Bejrút, vila Tugendhat, 20.8.
- prof. Mario Cavriani, prezident Associazione Culturale Minelliana s doprovodem, Rovigo, Itálie, Špilberk, expozice Žalář národů, kasematy, 9.8.
- pan Antonín Kratochvíl (přední světový fotograf), New York, USA, vila Tugendhat, 13.9.
- Prof. Ing. arch. Peter Lizoň v čele výpravy 50ti nejvýznamnějších architektů USA, Tennessee, USA, vila Tugendhat, 21.9.
- pan Herm Janssen, náměstek starostky města Utrecht a pan Napoleon Winia z velvyslanectví Nizozemského království v Praze s delegací města Utrecht, Nizozemí, vila Tugendhat, 3.10.
- velvyslankyně Filipínské republiky v Praze J.E. paní Carmelita R. Salas s doprovodem, vila Tugendhat, 7.10.
- architekt Giacomo Ponti (přední světový architekt) s kolegy, Turín, Itálie, vila Tugendhat, 27.10.
- akad. arch. David Vávra s týmem, ČR, vila Tugendhat, 14. a 15.11.
- velvyslanec Argentinské republiky J. E. pan Juan Eduardo Fleming, Špilberk, barokní kaple, 15.11.
- architekt Kazunari Sakamoto, Tokio Institut of Architecture and Technology, Japonsko, vila Tugendhat, 18.11.
- velvyslanec Francouzské republiky v Praze J.E. pan Joël De Zorzi s doprovodem, vila Tugendhat, 3.12.
- delegace Museum Association - Friends of the Queen Sofia, National Muzeum of Conterporary Arts, Madrid, Španělsko, vila Tugendhat, 6.12.
- delegace sněmu starostů města Riga, Estonsko, vila Tugendhat, 8.12.

Péče o nemovité kulturní památky, které má muzeum svěřeny do správy, bylo dalším významným okruhem jeho činnosti. V areálu NKP hrad Špilberk je největší investiční akcí výstavba jihozápadního bastionu. Jeho hrubá stavba byla dokončena koncem prvního pololetí roku. Přestože Muzeum města Brna zde nebylo přímým investorem, i nadále vzhledem k mimořádnému významu objektu pro vybudování nových depozitářů průběh výstavby pozorně sledovalo a také usilovalo ve spolupráci s Odborem kultury a Odborem investičním Magistrátu města Brna o zajištění financování dokončení stavby. Nepodařilo se však dosáhnout toho, aby stavební, dokončovací a kompletační práce plynule pokračovaly, bez škodlivého přerušení.

Z vlastního rozpočtu muzeum provádělo opravu hradby pod západní kurtinou, opravu ležaté kanalizace a jílovou hydroizolaci plochy před tzv. kaplankou včetně nového zadláždění, kterým byla odstraněna havárie této části hradeb, pokračovalo v opravě západního hradního příkopu, v níž však v důsledku nutnosti přehodnocení technologie stavebních postupů na základě požadavků památkového dozoru došlo ke zpoždění stavby, dále byla provedena celková oprava zvětralých omítek objektů vyústění větracích šachet kasemat na severní terase. V rámci údržby se uskutečnily čištění hlavního kanalizačního řadu a lokální opravy střech na

objektech, probíhala pravidelná údržba kotelen, výtopny, výměňkové stanice, rozvodů el. instalací, vodoinstalací a kanalizací i k vlastnímu hradu přináležející veřejné zeleně. Pro tyto účely byl zaveden systém pravidelných konzultací s garantem památkové péče Národního památkového ústavu a s výkonným orgánem státní památkové péče Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

U objektu NKP vila Tugendhat, stojícího před náročnou komplexní památkovou obnovou, byly počátkem roku dořešeny administrativní problémy spojené s výběrem dodavatele projektu a zahájeny projekční práce, které byly v průběhu roku dovedeny do stádia projektové studie, schválené rozhodnutím orgánu státní památkové péče a také úspěšně obhájené před vědeckou radou Národního památkového ústavu, a v závěru roku byl před dokončením další stupeň projektové dokumentace – projekt ke stavebnímu povolení. I když ani v tomto případě není Muzeum města Brna přímým investorem, poskytovalo po celou dobu úzkou součinnost projekčnímu týmu a kooperovalo při zajišťování a provádění řady průzkumných a dokumentačních prací. Za důležitý úkol stále považovalo i běžnou stavební údržbu, která byla prováděna s cílem minimalizovat rozvoj stavebních defektů a pokračování degradace jednotlivých prvků objektu tak, aby nedošlo ke znemožnění následné rehabilitace jejich autentické podstaty. Také zde probíhal systém pravidelných konzultací s garantem památkové péče Národního památkového ústavu a s výkonným orgánem státní památkové péče.

PhDr. Pavel Ciprian
ředitel
Muzea města Brna